

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО КАМЕНООБРАБОТВАНЕ
3140 с. Кунино, общ. Роман, обл. Враца; ул. „Петко Лалов“ №1; тел.: 091202/216; 238
e-mail: kuninostone@abv.bg

Утвърдил:
Директор на ШКО:
/ЯНА ОРДИНОВА/

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО КАМЕНООБРАБОТВАНЕ
За учебната 2020/2021 г.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи е приета на заседание на педагогическия съвет с протокол №10/11.09.2020 г. и е утвърдена със заповед № 517/11.09.2020 г. на директора на училището.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена във връзка с осигуряването на ефективна подкрепа за личностно развитие на учениците и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

I. АНАЛИЗ на учениците от уязвими групи в училището:

ПГ по каменообработване е единственото професионално училище за каменообработване в България. В училището се обучават ученици главно от малки населени места от община Мездра, община Роман, община Луковит. Голяма част от учениците на училището попадат в уязвими групи по различни причини.

Уязвими групи в училището са деца и ученици, диагностицирани с хронични заболявания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици, които:

- ✓ са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- ✓ са подложени на тормоз и агресия;
- ✓ не владеят българския език на ниво, достатъчно за да се справят с учебните си задачи;
- ✓ имат затруднения в обучението.

✚ Ученици в риск от отпадане от училище са главно ученици от уязвими групи:

- *Липсваща семейна среда* - фактическо отсъствие на родители, отглеждане на децата от роднини, чиито грижи често не включват осигуряване присъствието на учениците в училище.
- *Непълноценна семейна среда* - формално децата имат родители, които обаче нямат родителски капацитет - трайно неработещи, в определени случаи – със заболявания, с криминални прояви и др. Децата нерядко са “инструмент“ за получаване на различни видове помощи и средства за препитаване на цялата фамилия. Образованието е периферна или липсваща ценност.

✚ Ученици от етнически малцинства

Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и образованието, и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване.

Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; влошени финансови условия; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предръсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги и т.н.

Децата и учениците от уязвимите групи имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението ни към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. За нас те са важна и пълноценна част от обществото и затова работим за тяхната социална интеграция и социално включване.

Ние възприемаме уязвимите групи от деца и ученици като деца със способности и потенциал, а не като деца единствено с проблеми и ограничения. Равните възможности

означават различните сфери на обществото и жизнената среда /услуги, дейности, информация и т.н/ да бъдат достъпни за всички, включително и за уязвимите групи. Равните възможности означават да се отстранят всички социални бариери – физически, финансови, социални, психологически, които ограничават пълноценното участие на уязвимите групи в живота на училището и обществото.

Ние разбираме *социалната интеграция* като съвместен живот, обучение и живот на всички заедно, включително и за децата и учениците от уязвимите групи. Социалната интеграция на уязвимите групи означава тяхното активно участие/вграденост във всички сфери на училищния живот.

За нас *социално включване* означава всички деца и ученици, въпреки бедност или други проблеми да взимат участие в училищния живот, наравно с другите. Като процес социалното включване означава създаването на условия за равнопоставеност и равни възможности пред уязвимите групи от деца в различни сфери на училищния живот /образование, трудова среда, религиозна дейност, свободно време, развитие на живот в общността, занимания по интереси и т.н/ които да осигурят и улеснят тяхното пълноценно участие в зависимост от техните възможности, желания и избор.

II. УЧИЛИЩНИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА ЗА ВСИЧКИ УЧЕНИЦИ И ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

1. Създаване на благоприятна образователна среда и оказване на ефективна обща подкрепа на всички ученици в училището

Всяко дете има право на достъп до образование, независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- ✓ Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- ✓ Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- ✓ Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- ✓ Хората се нуждаят един от друг.
- ✓ Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- ✓ Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- ✓ Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- ✓ Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- ✓ Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

2. План за действие на програмата:

Мерки /дейности за осигуряване на благоприятна образователна среда и оказване на ефективна обща подкрепа на всички ученици в училището	Срок	Отговорни лица
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	1.12.2020 г.	Класни ръководители
Осигуряване на равен достъп за деца със СОП- Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на ученика ; Назначаване на екип на детето	1.10.2020г.	Класни ръководители Ресурсен учител
Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за подкрепа на личностното развитие	1.10.2020г.	Директор
Екипна работа на учителите от даден клас	1.03.2021г.	класни ръководител, учители
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.2020г.	Директор
Награждаване на ученици	На Празници на училището	Директор
Участие в проекти и в извънкласни дейности	Постоянен	учители и Директор
Активно включване на деца от уязвимите групи в спортни училищни и извънучилищни мероприятия, състезания и турнири- Организиране на спортен празник в училище;	1.04.2021	Учител ФВС и учители
Кариерно ориентиране и консултиране на класовете от 8 до 12 клас	Според графика на Център за кариерно ориентиране	кариерен консултант
Грижа за здравето - физическо, психическо и социално благополучие Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на учениците;	Февруари 2021г.	Учители по биология и здравно образование; БМЧК Фелдшер
Мотивиране участието учениците от уязвими групи в състезания и олимпиади	Според графика за олимпиади и състезания	Учители
Създаване на менторска програма „Връстници обучават връстници” Осигуряване на стабилна връзка ментор и ученици в риск	1.02.2021г.	Класни ръководители; Ученически съвет

3. Предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи

III. МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВРЪЗКИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА - Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от училище, спорни клубове, център за подкрепа за личностно развитие и др.

Кариерното ориентиране, провеждано от консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от осми до последния клас за училището.

В училището функционира училищна библиотека, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск;

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- ✚ За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор, училищната и родителската общност.
- ✚ Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

1. ПОДОБРЕНА УЧИЛИЩНА СРЕДА

2. НАМАЛЕН БРОЙ ОТПАДНАЛИ УЧЕНИЦИ

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.

Дейностите по програмата ще бъдат реализирани със средства от училищния бюджет, дарения, спонсорство, средства по европейски програми.